

Activiteiten overzicht 2016

SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER

OVAM

INHOUD

12

Nieuw uitvoeringsplan voor
huishoudelijk afval van kracht

16

Tienkoppig team
in actie tegen
zwerfvuil

22

De OVAM blaast De Potterij
nieuw leven in

24

Startschot voor
sanering Winterbeek

18

Consument betaalt
milieubijdrage voor
zonnepanelen

- 4** Woord vooraf
- 5** De OVAM in 2016
- 6** 20 jaar
Bodemdecreet
- 8** Gemeenten brengen
134 000 risicopercelen
in kaart
- 10** 4 pijlers garanderen
gezonde bodem
- 14** 77 % van bedrijfsafval
wordt gerecycleerd
- 20** Vlaanderen scheert
internationale
toppen
- 26** Vlaanderen versneld
asbestveilig
- 28** De OVAM blaast 35
kaarsjes uit
- 30** Cijfers

COLOFON

HOOFDREDACTEUR EN
VERANTWOORDELIJKE UITGEVER:
Sofie De Keyser

REDACTIERAAD: Caroline Van Gool, Ilse
Pepermans, Willy Sarlée, Anne Vandeputte, Els
Van Camp, Jan Verheyen

CONCEPT, COPYWRITING EN
VORMGEVING: Pantarein Publishing

FOTOGRAFIE: OVAM, ISWA, Shutterstock, Pol
Leurs, Kristel Peters, Harald Finster, ILD nv,
Istock, Karlien Claeys, Bakkerij Tomassen,
Jasper Leonard, Koen Keppens, Ann Gewillig

PAPIER: cover: cyclus Print 170g
binnenwerk: cyclus offset 120g

WETTELIJK DEPOTNUMMER:
D/2017/5024/02

OVAM, Stationsstraat 110, 2800 Mechelen

WOORD VOORAF

DROOMBEELD

In 2016 vierde de OVAM haar 35ste verjaardagsfeest. Al 35 jaar dromen onze medewerkers van een duurzame toekomst voor Vlaanderen. Een duurzaam Vlaanderen, dat betekent voor ons onder andere een efficiënt afval-, materialen- en bodembeheer. Samen met de Vlaamse burger, het bedrijfsleven en de lokale besturen hebben we wat dat betreft van Vlaanderen een toonaangevende regio gemaakt. Maar ons droombeeld gaat nog veel verder.

We dromen van een propere bodem in heel Vlaanderen, en dat al tegen 2036. In dit activiteitenoverzicht kijken we 20 jaar achteruit en 20 jaar vooruit. Wat realiseerden we al en waar werken we nog naartoe?

We dromen van een asbestveilig Vlaanderen. We stellen alles in het werk om burgers te beschermen tegen de risico's van asbest. Daarom starten we in 2018 met een concreet afbouwplan, dat moet leiden tot een asbestveilig Vlaanderen in 2040.

We dromen ook van een circulair Vlaanderen, en daarin is geen plaats voor (zwerf)afval. Elke dag werken onze medewerkers, samen met bedrijven en lokale

V.l.n.r.: Luc Goeteyn, Herman Gobel, Eddy Van Dyck, Ann Cuyckens, Henny De Baets en Danny Wille

besturen, aan oplossingen voor ons afval. Het doel: meer hergebruik en recyclage en minder restafval. 2016 zette alvast de toon met de goedkeuring van het Vlaams uitvoeringsplan voor Huishoudelijk Afval en Vergelijkbaar Bedrijfsafval en de start van een nieuw actieplan tegen zwerfvuil.

Dromen, dat doen we bij de OVAM zelden bescheiden. Ook internationaal wordt die houding gesmaakt. We zetten de toon in vele internationale en Europese projecten. Zoals URBANREC, een project van de Europese Commissie, waarin de OVAM samen met twintig andere partners zoekt naar een innovatieve oplossing voor ons grofvuil. Of INSPIRATION, waarin we mee nadenken

over het duurzame gebruik en beheer van onze bodems.

Die duurzame toekomst is in Vlaanderen ondertussen binnen handbereik. Onze medewerkers blijven streven naar een gezonde bodem en een circulaire economie in Vlaanderen. Dat doen we overigens niet alleen, maar samen met u!

Henny De Baets,
administrateur-generaal

De OVAM in 2016

OPPERVLAKTE GESANEERDE GROND

820,6 hectare grond
gesaneerd in 2016, waarvan
198,4 hectare door de OVAM

BEDRIJFSAFVAL

77 % krijgt
een tweede leven

RESTAFVAL

141 kg
restafval per Vlaming (2015)

Daling van **3,5 %**
ten opzichte van 2014

35
JAAR
OVAM

20 JAAR BODEM-DECREET

In 1996 leverde de OVAM het allereerste bodemattest af en trok ze het bodemsaneringsdecreet op gang. Twintig jaar later zijn we vier miljoen bodemattesten verder en werden meer dan vierduizend zwaar verontreinigde terreinen gesaneerd. Welke mijlpalen hebben tot dat resultaat geleid en waar werkt Vlaanderen de komende twintig jaar naartoe?

20 JAAR TERUG

1995
22 FEBRUARI 1995: HET BODEMSANERINGSDECREET IS GEBOREN
 De Vlaamse bodem is op meerdere plaatsen verontreinigd, een erfenis van het industriële verleden. Om die verontreiniging snel en efficiënt aan te pakken, riep Vlaanderen in 1995 het Bodemsaneringsdecreet in het leven. In tandem met het uitvoeringsbesluit Vlarebo van 5 maart 1996 zette dat decreet in op de inventarisatie van de verontreinigde gronden in Vlaanderen, het voorkomen van nieuwe verontreiniging en de sanering van historische verontreiniging. Een bijkomend doel was potentiële kopers van verontreinigde gronden beschermen, onder meer via de verplichting om een bodemattest aan te vragen bij de overdracht van een grond.

2017
2017: DE INVENTARISATIE VAN RISICOPERCELEN IS COMPLEET
 Eind 2017 moet voor heel Vlaanderen duidelijk zijn waar de bodem mogelijk verontreinigd is. Die informatie is belangrijk om verontreinigde sites versneld te kunnen saneren én te herontwikkelen. Bij die inventarisatie spelen de 308 Vlaamse gemeenten een cruciale rol. Via het OVAM-webloket geven zij de informatie over risicovolle inrichtingen uit VLAREM-milieuvergunningen door.

2000
30 JUNI 2000: BEKAERT ONDERTEKENT DE EERSTE BEDRIJFSSPECIEKE OVEREENKOMST
 Bedrijven of overheden die op verschillende locaties met verontreinigingen kampen, kunnen een bedrijfsspecifieke overeenkomst (BSOK) afsluiten met de OVAM. De bodemonderzoeken en -saneringen worden dan gespreid in de tijd en volgens prioriteit. Staalproducent Bekaert sloot als eerste bedrijf een raamovereenkomst af met de OVAM. Ondertussen heeft Bekaert alle bodemonderzoeken op zijn percelen onderzocht en starten in 2017 de laatste saneringen.

www.ovam.be/bsok

2019
2019: ALLE SANERINGEN VOOR DRINKWATERWINGEBIEDEN ZIJN GESTART
 Vlaanderen wil zijn drinkwatervoorraad optimaal beschermen. Daarom pakt ze alle risicolocaties in drinkwaterwingebieden – zones waar men water wint voor de productie van drinkwater – aan. Bedrijven die daar actief zijn, moeten alles in het werk stellen om bodemverontreiniging te voorkomen. Daarnaast wordt de historische bodemverontreiniging er versneld aangepakt: tegen 2019 moeten alle bodemsaneringen er van start gaan.

2004
26 MAART 2004: BOFAS, HET BELGISCHE BODEMSANERINGSFONDS VOOR TANKSTATIONS, WORDT ERKEND ALS EERSTE FEDERALE SANERINGSFONDS
 BOFAS, het Belgische Bodemsaneringsfonds voor tankstations, is de perfecte illustratie van het principe 'de vervuiler betaalt': de petroleumsector spijst de helft van het fonds, de autobestuurder de andere helft; bij elke tankbeurt vloeien er enkele eurocenten naar BOFAS. Met dat geld financiert het fonds de sanering van verontreinigde tankstations. Dertien jaar na de oprichting heeft BOFAS 2051 van de 2347 saneringsdossiers afgerond. Een succesverhaal van begin tot eind.

2025
2025: ALLE RISICOGRONDEN ZIJN ONDERZOCHT
 Vlaanderen telt naar schatting 85 000 risicogronden, waar activiteiten hebben plaatsgevonden die de bodem mogelijk hebben verontreinigd. Vandaag heeft de OVAM 38 522 gronden in kaart gebracht en onderzocht, dat is 45 procent. Om die inventarisatie te versnellen, moeten alle eigenaars van risicogronden tegen 2025 laten onderzoeken of de bodem al dan niet verontreinigd is.

2008
1 JUNI 2008: HET BODEMDECREET TREET IN DE VOETSPOREN VAN HET BODEMSANERINGSDECREET UIT 1995
 Het nieuwbakken decreet zet naast de sanering van historische vervuiling ook sterk in op het voorkomen van nieuwe verontreiniging.

www.ovam.be/bodemdecreet-en-vlarebo

2027
2027: ALLE GASFABRIEKEN ZIJN GESANEERD
 De laatste gasfabriek doofde haar ovens al een halve eeuw geleden, maar de verontreiniging in de bodem vormt vandaag nog steeds een mogelijk risico. De OVAM werkt een programma op maat uit om alle gassites in kaart te brengen en versneld te saneren. Tegen 2027 moeten alle 122 gassites in Vlaanderen gesaneerd zijn.

2016
2016: SINDE HAAR OPRICHTING HEEFT DE OVAM AL 1800 HECTARE GROND AMBTSHALVE GESANEERD
 Dat zijn ongeveer 2700 voetbalvelden, waar mensen nu kunnen wonen, naar school gaan en werken. Sinds 1995 werd in heel Vlaanderen 15 367 hectare grond – circa 23 000 voetbalvelden – gesaneerd door bedrijven, overheden en particulieren.

2036
2036: ALLE HISTORISCHE BODEMVERONTREINIGINGEN ZIJN IN SANERING
 De verontreinigde gronden in Vlaanderen in kaart brengen en de verontreiniging waar nodig saneren, daarvoor werd het Bodemdecreet in het leven geroepen. Tegen 2036 moet de sanering van alle historisch verontreinigde gronden opgestart zijn. Naar die deadline werkt Vlaanderen met man en macht toe.

20 JAAR VOORUIT

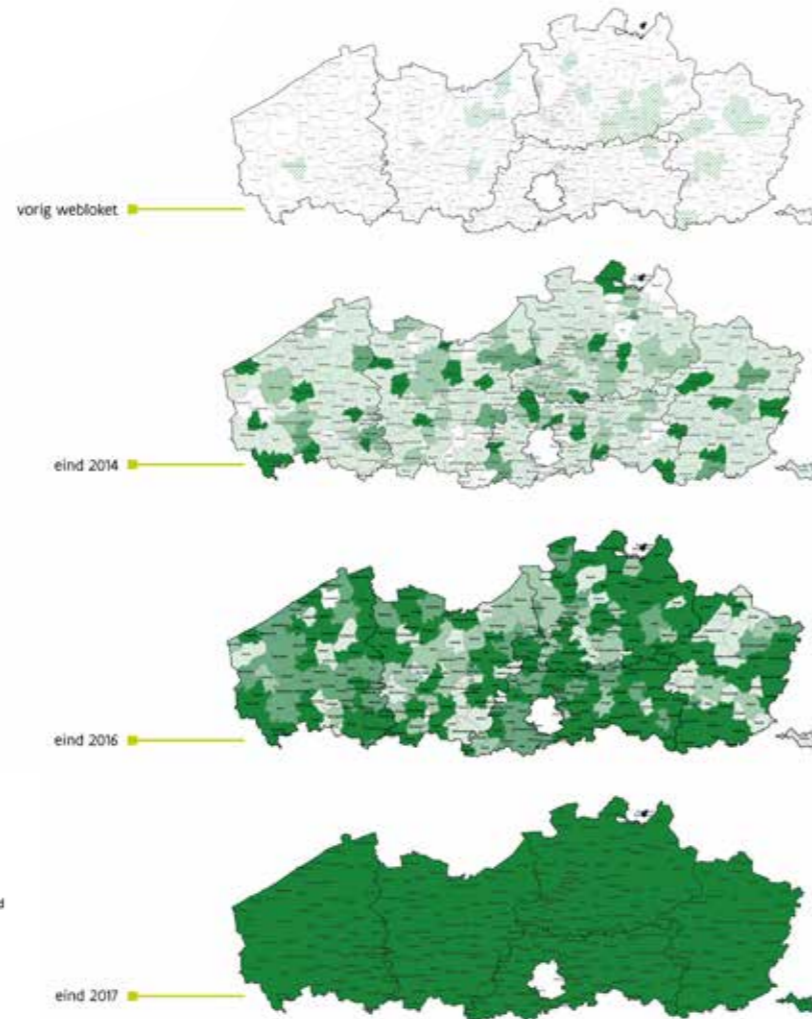

134 000

RISICOPERCELEN
UITGEWISSELD VIA
OVAM-WEBLOKET

mate van uitwisseling

- GI uitgewisseld
- GI grotendeels uitgewisseld
- info uit VLAREM-vergunningen en gedeeltelijk uit oudere vergunningen uitgewisseld
- info uit VLAREM-vergunningen uitgewisseld
- deels uitgewisseld
- nog niets uitgewisseld
- onbekend

Gemeenten brengen 134 000 RISICOPERCELEN IN KAART

Eind 2017 moet voor heel Vlaanderen duidelijk zijn waar de bodem mogelijk verontreinigd is. Met die doelstelling voor ogen schakelden Vlaamse gemeenten een versnelling hoger om de historische risicoactiviteiten op hun grondgebied in kaart te brengen.

Via het OVAM-webloket geven gemeenten sinds 2012 alle informatie door over activiteiten die de bodem mogelijk bedreigen of bedreigd hebben, de zogenaamde 'risicoactiviteiten'. Die gegevens zijn belangrijk om verontreinigde sites versneld te kunnen onderzoeken en indien nodig te saneren. Dat effent dan weer het pad voor de herontwikkeling van de ongebruikte terreinen en een slimmer gebruik van de schaarse ruimte in Vlaanderen. Ook zal de informatie op termijn efficiënter naar de vastgoedsector stromen. Naast de bodemrapporten vermeldt de OVAM sinds 2016 ook dat een perceel als risicogrond gekend is, wanneer ze daar weet van heeft.

In 2016 stond een team van experts 187 gemeenten bij om de informatie over risicoactiviteiten op te lijsten en uit te wisselen. Met resultaat: eind 2016 hadden bijna alle gemeenten de data over risicovolle inrichtingen uit VLAREM-milieuvergunningen

doorgegeven. 146 gemeenten hebben hun inventaris van risicogronden zelfs volledig uitgewisseld met het webloket. Dat wil zeggen dat ook de oudere milieuvergunningen (zoals ARAB-vergunningen) op het grondgebied van die gemeenten opgenomen zijn. Die oudere milieuvergunningen bevonden zich vaak enkel in archieven en waren bijgevolg nog niet digitaal beschikbaar. De digitalisering ervan vergde een serieuze inspanning, en daar wil de OVAM de gemeenten voor bedanken. Ook de risicoactiviteiten in beschermingszones en in gebieden waar drinkwater gewonnen wordt, zijn compleet in kaart gebracht.

Daarmee zijn de gemeenten goed op weg om tegen eind 2017 hun inventaris van risicogronden te vervolledigen. Dat is immers de deadline om, naast de recente VLAREM-vergunningen, ook alle oudere data in verband met risicoactiviteiten digitaal beschikbaar te stellen via het webloket. Die

informatie is cruciaal om mogelijk verontreinigde sites gericht op te sporen en aan te pakken. Het droombeeld dat alle partijen daarbij voor ogen houden, is een Vlaanderen zonder historische bodemverontreiniging tegen 2036.

RISICOGRONDEN
(SCHATTING): **85 000**

45 % DAARVAN IS
ONDERZOCHT
= 38 522 dossiers met
beoordeeld obo

VOOR **16 %** DAARVAN
IS SANERING NODIG
= 6091 dossiers bsp nodig

 78
ERKENDE BODEMSANERINGS-
DESKUNDIGEN

 11
ERKENDE LABORATORIA
VOOR BODEMSANERING

 2
ERKENDE
OPLEIDINGSCENTRA VOOR
BODEMSANERINGSDESKUNDIGEN

 22
GRONDREINIGINGSCENTRA

4 PIJLERS GARANDEREN GEZONDE BODEM

In 2036 telt Vlaanderen geen verontreinigde bodems meer. Om die doelstelling waar te maken, werkte de OVAM een systeem uit om de kwaliteit van bodemonderzoeken en -saneringen te verbeteren en de opvolging te versnellen.

Vlaanderen wil dat alle historisch verontreinigde gronden tegen 2036 gesaneerd zijn of op zijn minst in de saneringsfase zitten. Dat betekent dat bodemonderzoeken en -saneringen in een stroomversnelling moeten raken. **Machteld De Wit** van de OVAM: "We verwachten de komende jaren een grote toestroom aan bodemdossiers, een gevolg van de voltooiing van de gemeentelijke inventaris. Om de verwerking van de dossiers te versnellen en de kwaliteit van het hele proces te verzekeren, hebben we in 2016 een kwaliteitsborgingssysteem op punt gezet."

Voor elke erkende bodemsaneringsdeskundige stelt de OVAM voortaan een individueel kwaliteitsdossier op. Dat gaat uit van vier pijlers:

1. de kwaliteit van de uitvoering van bodemonderzoeken en -saneringen op het terrein;
2. interne en externe klachten;
3. de kwaliteit van bodemrapporten en -dossiers;
4. een audit van de administratieve en technische processen.

Op basis van die vier pijlers krijgt de OVAM een duidelijk zicht op de kwaliteit die een bodemsaneringsdeskundige aflevert. Elke bodemsaneringsdeskundige krijgt een score per pijler. "Waar we vroeger enkel het eindresultaat beoordeelden, hebben we in 2016 alle voorbereidingen getroffen om het kwaliteitsborgingssysteem te vervolledigen met een audit", licht Machteld De Wit toe. "Zo'n audit laat ons toe om de manier van werken van een bodemsaneringsdeskundige

op maat bij te sturen. Die aanpak moet de kwaliteit van de bodemonderzoeken en -saneringen structureel verbeteren. Met als ultieme doelstelling tegen 2036: een Vlaanderen zonder verontreinigde bodems."

FOCUS OP KWALITEIT

Voor de uitrol van het kwaliteitsborgingssysteem werkte de OVAM nauw samen met de bodemsector. "Dat overleg verliep constructief en in de beste verstandhouding", zegt Machteld De Wit. "Het is immers in ieders belang dat de focus op kwaliteit ligt. De uitkomst van die onderhandelingen vormde de basis om de wetgeving aan te passen. Het orgelpunt was de infodag over het nieuwe kwaliteitsborgingssysteem in november 2016. Daar lichtten we voor de voltallige sector de nieuwe werkwijze toe. Begin 2017 hebben we het nieuwe kwaliteitsborgingssysteem uitgerold. Acht medewerkers van de OVAM staan sindsdien paraat om deskundigen bij te staan."

DOELSTELLINGEN 2022

 16 KG
MINDER RESTAFVAL
PER VLAMING

 7 KG
HERGEBRUIK
PER VLAMING

VLAANDEREN RECYCLEERT
VANDAAG

 71 %
VAN HAAR
HUISHOUDELIJK AFVAL

NIEUW UITVOERINGSPLAN voor huishoudelijk afval van kracht

In september 2016 keurde de Vlaamse Regering een nieuw uitvoeringsplan voor huishoudelijk afval goed. Het plan mikt op 16 kilogram minder restafval per Vlaming, meer hergebruik en 20 procent minder zwerfvuil. “Vlaanderen prijkt aan de Europese top: dat willen we zo houden.”

Vlaanderen bepaalt aan de hand van uitvoeringsplannen hoe we met ons huishoudelijk afval omgaan. Die aanpak heeft veel succes: vandaag krijgt 71 procent van het huishoudelijk afval in Vlaanderen een tweede leven en ook de totale hoeveelheid afval neemt stelselmatig af. Het nieuwe uitvoeringsplan voor huishoudelijk afval en gelijkaardig bedrijfsafval, dat de periode 2016-2022 omvat, scherpt de ambities verder aan. In januari 2016 publiceerde de OVAM het ontwerp uitvoeringsplan; in september keurde de Vlaamse Regering het plan goed.

“De doelstelling is dat elke Vlaming tegen 2022 16 kilogram restafval minder produceert per jaar”, vertelt **Ann De Boeck** van de OVAM. “Het vorige plan (2008-2015) realiseerde een reductie van 7 kilogram per Vlaming. We mikken nu dubbel zo hoog.”

INNOVATIEF INZAMELEN

Meer hergebruik, acties tegen voedselverlies en initiatieven in de deeleconomie

moeten helpen om de doelstellingen waar te maken. Het uitvoeringsplan wil de Vlaming meer en makkelijker laten sorteren. Zo komt er een verplichte inzameling van harde kunststoffen in de recyclageparken en worden meer stromen (matrassen, meubels ...) uit het grof vuil gehaald. Gemeenten en intercommunales blijven een cruciale rol spelen in de uitvoering van het afvalplan. Zij kennen de lokale omstandigheden immers het best. Onder hun regie kunnen innovatieve inzamelsystemen tot stand komen, zoals minirecyclageparken in dichtbebouwde gebieden en ondergrondse of pop-upinzamelpunten.

DOELSTELLINGEN PER GEMEENTE

De samenleving wordt in snel tempo diverser, met kleinere gezinnen en grote tegenstellingen tussen stad en platteland. Dat heeft gevolgen voor de manier waarop we ons afval inzamelen. In het vorige plan moesten alle 308 lokale besturen dezelfde doelstelling halen, namelijk: de hoeveelheid

restafval per bewoner terugdringen tot onder de 180 kilogram per inwoner. Het nieuwe plan gaat uit van een opdeling in zestien clusters – een classificatie van Belfius Bank – met elf verschillende doelstellingen, gaande van 116 tot 258 kilogram per inwoner. Onder meer bevolkingsdichtheid, toerisme, industriële activiteiten en de socio-economische situatie zijn bepalende factoren bij de indeling in clusters.

335 SUGGESTIES

Het openbaar onderzoek over het ontwerp uitvoeringsplan – dat liep van 11 januari tot 10 maart 2016 – leverde 335 opmerkingen en suggesties van lokale besturen, federaties, organisaties en betrokken burgers op. “In de komende jaren plant Belfius een herziening van de clusters. Op dat moment zullen we de doelstellingen voor de gemeenten bijsturen waar nodig”, vertelt **Ann De Boeck** van de OVAM. “Lokale besturen krijgen ondersteuning op maat om hun restafvalcijfer te

behalen. Gemeenten die al goed bezig zijn, moeten minstens op peil blijven. Ook vragen we hen om hun kennis te delen. Als gemeenten van elkaar kunnen leren, krijgen we de totale hoeveelheid restafval zeker omlaag.”

KRINGLOOPSECTOR VERKOOPT 5 KG PER VLAMING

De OVAM daagde de kringloopsector uit om per inwoner 5 kilogram herbruikbare producten te verkopen. In juni 2016 bleek het doel behaald. Met 5,6 miljoen klanten en 3086 betaalde voltijdse werknemers overstijgen de kringwinkels ook ruim de andere doelstellingen uit het uitvoeringsplan Milieuverantwoord Beheer van Huishoudelijke Afvalstoffen. Ze realiseren op die manier lokaal hergebruik met een duurzame lokale tewerkstelling. Proficiat aan alle medewerkers van de kringloopsector!

De Kringwinkel telde in 2015 30 centra en meer dan 120 winkels verspreid over Vlaanderen. Die zorgen voor het inzamelen, sorteren en verkopen van tweedehands goederen. Producten gaan zo langer mee en belanden minder snel op de afvalberg. Nog meer producten een tweede leven gunnen, dat is de doelstelling tegen 2022: elke Vlaming moet dan 7 kilogram hergebruiken.

ZWERFVUIL: **17 500 TON**

 TOTAAL HUISHOUDELIJK AFVAL:
3 029 728 TON

TOTAAL BEDRIJFSAFVAL:
13 911 000 TON

 HUISHOUDELIJK AFVAL PER
INWONER: **468 KG**

RESTAFVAL PER INWONER:
141 KG

 SELECTIEF INGEZAMELD PER
INWONER: **326 KG**

77 %

VAN HET BEDRIJFSAFVAL IN
VLAANDEREN KRIJGT TWEDE
LEVEN

77 % VAN BEDRIJFSAFVAL WORDT GERECYCLEERD

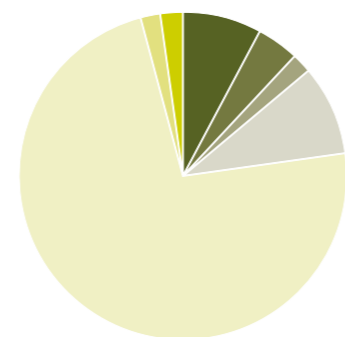
77 procent van het afval van Vlaamse bedrijven kreeg in 2014 een tweede leven via materiaalrecyclage. Dat is 2 procent meer dan in 2012. De bouwsector produceert het meeste afval.

Afval inzamelen aan de bron levert zuivere afvalstromen op en een hoogwaardige recyclage. Daarom zijn alle Vlamingen verplicht om hun afval te sorteren. Bedrijven moeten in totaal achttien afvalstromen apart inzamelen en aan een erkende inzamelaar aanbieden.

Hergebruik, recyclage, compostering of gebruik als grondstof: steeds meer bedrijfsafval krijgt een nieuw leven. In totaal ging in 2014 40 procent van het bedrijfsafval rechtstreeks naar materiaalrecyclage. Daarnaast kreeg 54 procent van het bedrijfsafval een voorbehandeling (bijvoorbeeld uitsortering) met het oog op verdere recyclage. Van het bedrijfsafval dat een voorbehandeling kreeg, ging nog eens 69 procent naar materiaalrecyclage. Uiteindelijk kreeg zo ongeveer 77 procent van het afval van Vlaamse bedrijven een tweede leven via materiaalrecyclage. Daarmee ging Vlaanderen er 2 procent op vooruit ten opzichte van 2012.

Met 2,2 miljoen ton bouw- en sloopafval in 2014 is de bouwsector goed voor de grootste hap uit de afvalberg. Tegelijk is dat een pak minder dan de 4,1 miljoen ton die ze in 2004 produceerde.

WAT GEBEURT ER MET HET BEDRIJFSAFVAL?

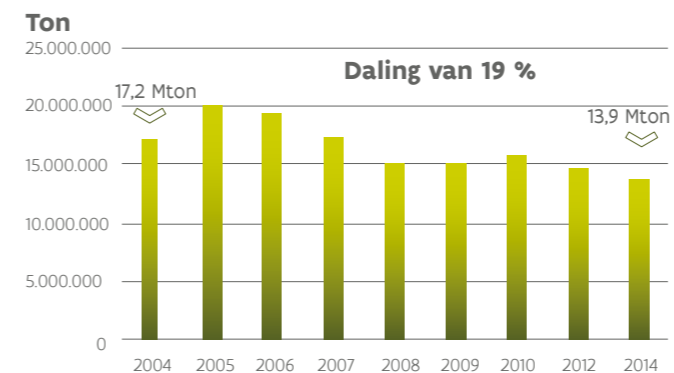

77 % van het bedrijfsafval krijgt een tweede leven

VERWERKINGSMETHODES:

- Verbranden | 8 %
- Storten | 4 %
- Sorteren met oog op recyclage | 2 %
- Hergebruik | 2 %
- Composteren | 2 %
- Recycleren | 73 %
- Andere voorbehandeling | 9 %

HOEVEEL AFVAL PRODUCEREN ONZE BEDRIJVEN?

IN 2014 ONDER MEER:

- 2,2 Mton **BOUW- EN SLOOPAFVAL**
- 1,9 Mton **VERVUILDE GROND**
- 0,8 Mton **PAPIER EN KARTON**
- 0,3 Mton **KUNSTSTOF**
- 98 000 ton **GLAS**
- 13 000 ton **BATTERIJEN**

VLAANDEREN GAAT VOLUIT VOOR CIRCULAIRE ECONOMIE

Tegen 2050 moet de circulaire economie een feit zijn in Vlaanderen. Het kersverse Vlaanderen Circulair moet die transitie voortstuwen.

Dat Vlaamse bedrijven 77 procent van hun afval recycleren is een goede eerste stap, maar dat volstaat niet als we zeker willen zijn dat Vlaanderen ook de komende decennia toegang heeft tot grondstoffen om onze economie te doen draaien. We moeten materialen slimmer gaan gebruiken, zodat ze hun waarde eindeloos behouden. Dat kan door meer te gaan herstellen en hergebruiken, maar vooral door producten zo te ontwerpen dat ze 100 procent afvalvrij zijn. Zo stuwen we Vlaanderen tegen 2050 naar een circulaire economie en een duurzame omgang met materialen en grondstoffen. Die doelstelling is een van de zeven transitieprioriteiten van de Vlaamse Regering om haar Visie 2050 waar te maken.

De transitie naar een circulaire economie laten slagen, daar moet het team Vlaanderen Circulair voor zorgen. Vlaanderen Circulair is ingebed bij de OVAM en is het resultaat van het samenvloeden van Plan C, Het Vlaams Materialenprogramma en SuMMA (Steunpunt Duurzaam Materialenbeheer). Jiska Verhulst, voormalig directeur van Plan C, wordt de transitie-manager Circulaire Economie. **Jiska Verhulst:** "Een circulaire economie realiseren, is een zaak van iedereen. Daarom timmeren we met Vlaanderen Circulair aan een breed partnerschap van organisaties die mee actie ondernemen."

DOELSTELLINGEN 2022

20 %

MINDER ZWERFVUIL
TEN OPZICHTE VAN 2014

NETHEIDSINDEX MOET

10 %

BETER OP AUTOSNELWEG-
PARKINGS, AAN BUS- EN
TREINHALTES EN AAN
AFVALVERZAMELPUNTENTIENKOPPIG TEAM IN ACTIE
TEGEN ZWERFVUIL

In 2013 telde Vlaanderen 17 500 ton zwerfvuil. Dat opruimen is een gigantische klus. Daarom schakelden de OVAM en haar partners een versnelling hoger: een tienkoppig team gaat sinds 2016 samen met de lokale besturen het zwerfvuil in Vlaanderen te lijf.

Drie op de vier Vlamingen ergeren zich aan zwerfvuil. Het leidt tot de vervuiling van bodem en rivieren, zorgt voor een onveilig gevoel op straat en betekent een verlies van recycleerbare materialen. Bovendien kost het opruimen van zwerfafval handenvol geld: in 2013 ging het om 17 500 ton, goed voor 61,5 miljoen euro. Om het zwerfvuilprobleem aan te pakken, sloot Vlaams minister van Omgeving Joke Schauvliege in januari 2016 een overeenkomst met de verpakkingindustrie. Fost Plus (de bedrijven die verpakte producten op de Belgische markt brengen), Comeos (vertegenwoordiger van de Belgische handel en diensten) en de Federatie Voedingsindustrie (Fevia) leggen per jaar 7 miljoen euro extra op tafel.

20 % MINDER ZWERFVUIL

De doelstellingen van het nieuwe zwerfvuilbeleid zijn ambitieus. In 2022 moet het zwerfvuil in gewicht met ten minste 20 procent dalen ten opzichte van 2014. Dat komt neer op maximaal 14 000 ton zwerfvuil in

2022 – tegenover 17 500 ton in 2013. Daarnaast moet de netheidsindex, die de openbare netheid in kaart brengt, over heel Vlaanderen stabiel blijven. Op probleemlocaties zoals parkings langs snelwegen, winkel(wandel)straten, haltes van openbaar vervoer en afvalinzamelpunten moet de netheidsindex er zelfs met 10 procent op vooruitgaan.

NETHEIDSNETWERK

“Dankzij de extra financiële middelen kon het team van het Netheidsnetwerk fors worden uitgebreid”, vertelt **Els Gommeren** van de OVAM. “Het Netheidsnetwerk is een samenwerking tussen de OVAM, Fost Plus en de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG). Samen pakken we al enkele jaren het zwerfvuil in Vlaanderen aan, bijvoorbeeld via de acties en campagnes van indevuilbak.be. Zo kwam u afgelopen zomer ongetwijfeld de baseline ‘Kleine daad, groot resultaat’ tegen langs snelwegen, aan bushaltes en in treinstations.”

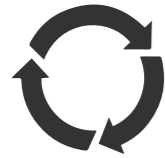

In het najaar van 2016 ging het nieuwe tienkoppige team van start. Zeven medewerkers van de OVAM, twee van Fost Plus en één van de VVSG willen al tegen 2018 een flinke daling van de hoeveelheid zwerfvuil bereiken. Dan wordt de vernieuwde Vlaamse zwerfvuilaanpak geëvalueerd: is er een duidelijke kentering in de hoeveelheid zwerfvuil op straat?

COACHING OP MAAT

Om zwerfvuil nog krachtadiger aan te pakken, begeleidt het Netheidsnetwerk sinds het najaar van 2016 vijftig verschillende partners twee jaar lang intensief in hun strijd tegen zwerfvuil. Els Gommeren: “Die partners zijn gemeenten, afvalintercommunales en overheidsorganisaties zoals De Lijn en het Agentschap Wegen en Verkeer. Het traject begint met het in kaart brengen van de openbare netheid van de gemeente of het werkingsgebied: hoe vuil is het, waar ligt het afval, vanwaar komt het? Vervolgens bepalen we welke knelpunten we prioritair aanpakken. Van de deelnemende gemeenten en organisaties verwachten we een duidelijk engagement en een grote wil om komaf te maken met zwerfvuil. In ruil krijgen ze een financiële tegemoetkoming en inhoudelijke begeleiding op maat.”

RECYCLAGEBIJDRAGE VAN

2 euro

PER ZONNEPANEEL

Sinds juli 2016 betaalt de consument een recyclagebijdrage van 4 euro per zonnepaneel. Vanaf 1 juli 2017 daalt de bijdrage naar 2 euro.

Consument betaalt MILIEUBIJDRAGE VOOR ZONNEPANELEN

Wie in Vlaanderen nieuwe zonnepanelen installeert, moet sinds 1 juli 2016 een milieubijdrage betalen. Dat geld gaat naar een fonds voor de kosteloze inzameling en recyclage van afgedankte zonnepanelen.

Bij de aankoop van een televisietoestel of een radio betaalt de Vlaamse consument al jaren een recyclagebijdrage. Die komt er nu ook voor zonnepanelen. De milieubijdrage voor zonnepanelen geldt voor alle nieuwe panelen en zal in de toekomst, wanneer zonnepanelen in grote aantallen worden afgedankt, gebruikt worden om de recyclage te financieren.

EIGEN BEHEERSORGANISME

Sinds de herziening van de Europese richtlijn over afgedankte elektrische en elektronische apparatuur vallen ook zonnepanelen onder de aanvaardingsplicht voor elektronische apparaten. Dat betekent dat eindverkopers de afgedankte producten van hun klanten verplicht moeten terugnemen. Daarom keurde de Vlaamse Regering in 2015 een milieubeleidsvereenkomst (MBO) voor afgedankte zonnepanelen goed. Om tot een systeem voor inzameling en recyclage te komen, vond er intensief overleg plaats met

producenten, verkopers en installateurs van zonnepanelen. Het resultaat is een eigen beheersorganisme: PV CYCLE BELGIUM.

INZAMELPUNTEN

Op de inzamelpunten van PV CYCLE kan iedereen gratis terecht met zijn afgedankte zonnepanelen. 90 procent van de eigenaars moet zijn panelen kunnen inleveren bij een inzamelpunt binnen een straal van 40 kilometer van zijn woonplaats. De terugnameplicht of kosteloze inzameling geldt voor alle zonnepanelen, ook voor de huidige installaties. Voorwaarde is dat ze in hun geheel afgeleverd worden en niet vermengd zijn met andere afvalstoffen. Voor de financiering van het nieuwe inzamelsysteem betaalt de consument sinds juli 2016 een recyclagebijdrage van 4 euro bij de aankoop van nieuwe panelen. Vanaf 1 juli 2017 daalt de bijdrage naar 2 euro.

376 704

ZONNEPANELEN
OP DE MARKT GEBRACHT
IN VLAANDEREN

KOSTBARE MATERIALEN

De afgedankte zonnepanelen worden na inzameling gerecycleerd tot nieuwe grondstoffen. Zonnepanelen bevatten immers heel wat kostbare materialen die perfect herbruikbaar zijn. De MBO voor afgedankte zonnepanelen bepaalt dat 80 procent van de zonnepanelen een nuttige toepassing moet krijgen. In 2018 moet dat zelfs 85 procent zijn.

267 ton

OF 1883 INGEZAMELDE
ZONNEPANELEN IN VLAANDEREN

> **233,6 TON** EENMALIGE SPECIFIEKE
TERUGNAME

> **33,9 TON** REGULIERE TERUGNAME

4 EUROPESE PROJECTEN

VERKENNEN NIEUWE
MOGELIJKHEDEN VOOR
EEN DUURZAAM AFVAL-,
MATERIALEN- EN
BODEMBEHEER

VLAANDEREN SCHEERT INTERNATIONALE TOPPEN

Vlaanderen is internationaal een topspeler in afval-, materialen- en bodembeheer. Maar dat wil niet zeggen dat we op onze lauweren rusten. In vier Europese projecten houdt de OVAM de vinger aan de pols van de laatste inzichten en ontwikkelingen.

1. URBANREC

FINANCIERINGSKADER:
Horizon 2020 van de
Europese Commissie

DEELNEMERS:
21 partners uit 7 landen

LOOPTIJD:
2015-2019

BUDGET:
10 miljoen euro

21 EUROPESE PARTNERS ZOEKEN OPLOSSINGEN VOOR GROFVUIL

Sofa's, matrassen, tuinmeubels ... Nog heel wat grofvuil belandt op een stortplaats of in de verbrandingsoven. In Vlaanderen gaat het per burger om gemiddeld 22 kilogram per jaar. Grof huisvuil bevat nochtans heel wat waardevolle materialen. Bovendien tonen sorteeranalyses aan dat die hoeveelheid drastisch omlaag kan. Hoe? Dat zoeken de OVAM en verschillende andere partners uit in het Europese project URBANREC.

De 21 projectpartners willen een integrale en grensoverschrijdende aanpak voor grofvuil uitwerken: door preventie en meer hergebruik, een verbeterde selectieve inzameling, slimme logistieke oplossingen en betere recyclagetechnieken.

 urbanrec.aimplas.es

2. INSPIRATION

FINANCIERINGSKADER:
Horizon 2020 van de
Europese Commissie

DEELNEMERS:
20 partners uit 16 landen

LOOPTIJD:
2015-2017

BUDGET:
2,6 miljoen euro

HOE HOUDEN WE DE EUROPESE BODEM GEZOND?

Voldoende voedsel, zuiver drinkwater, een aangename leefomgeving, ruimte om te wonen, voor industrie, natuur en recreatie ... Een schone bodem is cruciaal voor onze welvaart en ons welzijn. Hoe we onze bodems duurzaam kunnen gebruiken en beheren, daarover buigen twintig Europese partners zich in het onderzoeksproject INSPIRATION.

Welke nieuwe kennis hebben we nodig om de kwaliteit van bodem en land te vrijwaren? En hoe pakken we de maatschappelijke uitdagingen rond bodembeheer en landgebruik duurzaam aan? Op die vragen zoeken de INSPIRATION-partners een antwoord. In 2016 werd daarrond een gemeenschappelijke onderzoeksagenda opgesteld. **Nele Bal** van de OVAM: "We willen vermijden

dat die onderzoeksagenda dode letter blijft. Daarom gaan alle projectpartners in 2017 op zoek naar financiers voor het onderzoek. Ze bekijken ook of samenwerking over de grenzen heen mogelijk is."

 www.inspiration-h2020.eu

3. REPAIR

FINANCIERINGSKADER:
Horizon 2020 van de
Europese Commissie

DEELNEMERS:
18 partners uit
6 landen

LOOPTIJD:
2015-2020

BUDGET:
5 miljoen euro

6 EUROPESE STEDEN SPITTEN CIRCULAIRE ECONOMIE UIT

Wat kan circulaire economie betekenen voor een stad als Gent, Hamburg of Napels? Dat proberen achttien partners uit zes EU-landen te achterhalen. Het doel: lokale en regionale overheden innovatieve praktijken aanreiken om afval als materiaal in de kringloop te brengen.

4. FISSAC

FINANCIERINGSKADER:
Horizon 2020 van de
Europese Commissie

DEELNEMERS:
26 partners uit 9 landen

LOOPTIJD:
2015-2020

BUDGET:
11,5 miljoen euro

INDUSTRIE ZOEKT RESTSTROMEN UIT DE BOUW

In het FISSAC-project werken 26 partners een methode uit om reststromen uit de bouw en sloop uit te wisselen. Een softwareplatform moet de uitwisseling van informatie mogelijk maken en industriële netwerken creëren.

 www.fissacproject.eu

'CIRCULAIR LABO'

WORDT DÉ VLAAMSE HUB
VOOR DE CIRCULAIRE
ECONOMIE

De OVAM blaast De Potterij nieuw leven in CIRCULAIR LABORATORIUM IN DE MAAK

Aan de Potterijstraat 1 in Mechelen bevindt zich een ernstig verontreinigd terrein met een leegstaand en verwaarloosd pand: De Potterij. De OVAM kocht het terrein voor één symbolische euro en smeedde in 2016 grootse plannen voor de herontwikkeling ervan. "We richten de site in als circulair laboratorium."

Tot 1996 bood De Potterij onderdak aan een wasserij, ververij en droogkuis. Vervolgens kreeg de leegstand vat op het gebouw. Gebroken ramen, lekken in het dak en betonrot waren het gevolg. De bodem en het grondwater bleken ernstig verontreinigd door de voormalige industriële activiteiten. Interesse van privé-investeerders bleef uit, want de opbrengst van de herontwikkeling zou nooit de saneringskost dekken. En zo kwam het gebouw in 2015 in het bezit van de OVAM, die toen al bezig was met een grondige bodemsanering. Een eerste fase (tot 2018) richt zich op de bovenste 10 meter; in een tweede fase (tot 2020) zal tussen de 10 en 30 meter worden gesaneerd.

ANKERPUNT VOOR CIRCULAIRE ECONOMIE

Gewoonlijk verkoopt de OVAM een dergelijk terrein weer na afronding van de sanering. Maar bij een verkenning van de markt

bleken de meest logische herbestemmingen voor De Potterij appartementen, lofts of een kantoorgebouw te zijn. "Voor de bruisende buurt zou dat een gemiste kans zijn", vertelt **An Eijkelenburg** van de OVAM. "Daarom kiezen we voor innovatie en maatschappelijke return. Samen met enkele partners – Thomas More, Stad Mechelen en het aanpalende Sociaal Huis (OCMW) – willen we de site omvormen tot een circulair laboratorium."

"Uiteenlopende doelgroepen, van buurtbewoners over ondernemers tot milieu-professionals, zullen er samenkomen rond het thema circulaire economie. Denk maar aan repair-activiteiten, een cafetaria met stadsgroenten, een tweedehandsmarkt, een recyclagepunt, atelieruimtes voor creatieve ondernemers ... Daarnaast wil de OVAM het pand gebruiken als demonstratieproject

voor veranderingsgericht en materiaalbewust bouwen. De Potterij wordt een ankerpunt voor circulaire economie in Mechelen en Vlaanderen: een huis waar kennis, stedelijke productie, ecologie, onderwijs en cultuur een plek vinden en kruisbestuivingen aangaan."

TIJDELIJKE INVULLING GEZOCHT

Tot het zover is – volgens de huidige planning is De Potterij in 2020 volledig gerenoveerd – wil de OVAM in 2017 al van start gaan met tijdelijke activiteiten. In november 2016 liet de OVAM 110 studenten 24 uur lang nadenken over een mogelijke tijdelijke invulling van het pand tijdens een Vlajo-innovatiekamp. Vlajo is een vzw die studerende jongeren vertrouwd wil maken met ondernemerschap. Experts van de OVAM stonden de studenten bij in hun creatieve brainstorm.

Uiteindelijk kwam het project 'Nachtlab' als winnaar uit de bus. Nachtlab bouwt De Potterij om tot een openbare werkplaats waar machines en gereedschappen ter beschikking staan en waar workshops plaatsvinden. Het lab wordt gerund door een community van vrijwilligers en werkt samen met kringwinkels in Mechelen. "Ons concept biedt veel voordelen", zegt **Gilian Vandevyver** van Nachtlab. "Het eigen huis van de gebruikers wordt niet vuil, de ruimte is groot genoeg om te klussen en iedereen kan een beroep doen op hulp, materiaal en gereedschap. Door het gebruik van gecombineerde ruimtes maken we van Nachtlab niet alleen een duurzame, maar ook een sociale plek."

De OVAM neemt het denkwerk van de studenten mee in de zoektocht naar een tijdelijke invulling van het pand.

SANERING VAN

17 KM

WATERLOOP

Startschot voor **SANERING WINTERBEEK**

De kronkelende Winterbeek oogt idyllisch, maar schijn bedriegt: onderzoek toont aan dat de beek flink verontreinigd is. In 2016 gingen de voorbereidingen van start om 17 kilometer waterloop in volle glorie te herstellen. “Het doel? Een propere Winterbeek waar natuur, landbouw en bewoners kansen krijgen.”

De Winterbeek stroomt tussen Beringen en Scherpenheuvel-Zichem, kronkelend door de Vallei van de Drie Beken, een Europees beschermd natuurgebied. Decennialang is de stroom verontreinigd met zouten en zware metalen. Begin maart 2016 sloten de OVAM, de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) en Tessenderlo Chemie een samenwerkingsovereenkomst af om de Winterbeek te saneren. De sanering is jarenlang voorbereid in overleg met alle actoren: het Agentschap voor Natuur en Bos, het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle (FANC), de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid, Provincie Limburg, Provincie Vlaams-Brabant, Watering van de Acht Beken en de betrokken gemeenten.

OPNIEUW SPRINGLEVEND

De verontreiniging van de Winterbeek gaat terug tot de jaren dertig van de vorige eeuw, toen de fosfaatertsindustrie zich

in Ham vestigde. Lozingen van zouten en zware metalen (arsen, cadmium en radium) bleken funest voor de waterkwaliteit. “Tot voor kort was de Winterbeek biologisch dood”, vertelt **Nik Dezillie** van de VMM. “Sinds 2014 loost Tessenderlo Chemie 90 procent minder afvalwater in de beek en dat werpt nu al vruchten af. Maar liefst vijftien vissoorten vonden vanuit de Demer hun weg terug naar de Winterbeek. Straks is de stroom weer springlevend.”

GEEN SINECURE

De OVAM, de VMM en Tessenderlo Chemie bundelen de krachten om de historische verontreiniging van de waterbodem en de oevers aan te pakken. Dat is geen sinecure. Door de jarenlange lozingen is de verontreiniging wijd verspreid en ver doorgedrongen in de ondergrond. Het natte gebied is op veel plaatsen ontoegankelijk voor zware machines. Daarnaast mag het waardevolle

natuurgebied niet te lijden hebben onder de saneringswerken.

“Over een lengte van 17 kilometer wordt de vervuilde beekbodem volledig weggehaald”, vertelt **Caroline Van Gool** van de OVAM. “Waar nodig vullen we de bodem weer aan met zuivere grond. Zo voorkomen we dat de oevers afkalven en dat het waterpeil te sterk daalt. Ook de oevers krijgen een grondige schoonmaakbeurt. De verontreinigde grond pompen we weg naar een aantal ontwateringszones. Daar kan de grond uitdrogen om vervolgens per vrachtwagen naar een saneringsberg op het terrein van Tessenderlo Chemie te worden gebracht. Het bedrijf staat in voor een veilige berging van alle uitgegraven slib en grond.”

GOED CONTACT MET DE BUURT

Om de Winterbeek te saneren, hebben de OVAM en de VMM toegang nodig tot bijna duizend percelen. “Bij de sanering zijn veel grondeigenaars betrokken”, aldus Caroline Van Gool. “Het is belangrijk dat zij weten wat we gaan doen en waarom. Een intensief communicatietraject is geen overbodige luxe. Zo hebben we op 13 april 2016 een infomarkt georganiseerd voor grondeigenaars, buurtbewoners, milieuraadsleden,

natuurverenigingen en andere geïnteresseerden. We kregen vooral positieve reacties. De meeste eigenaars zijn opgelucht dat we eindelijk gaan saneren.”

KLAAR TEGEN 2020

De werkzaamheden zullen in vier fasen verlopen. Het hele traject is verdeeld in vier deelgebieden: jaarlijks komt één deelgebied aan de beurt. Na elke fase volgt een grondige evaluatie en indien nodig wordt de werkwijze bijgestuurd. Als alles naar wens verloopt, is de sanering in 2020 achter de rug.

De OVAM en de VMM organiseerden een infomarkt voor grondeigenaars, buurtbewoners, milieuraadsleden, natuurverenigingen en andere geïnteresseerden.

3

PROEFPROJECTEN
ROND VERWIJDERING
ASBEST IN 2016

VLAANDEREN VERSNELD ASBESTVEILIG

De Vlaamse Regering wil haar burgers beschermen tegen de risico's van asbest. Daarom werkt de OVAM aan een beleid om Vlaanderen tegen 2040 versneld asbestveilig te maken. In 2016 gingen drie proefprojecten van start.

Sinds 1998 is de productie en toepassing van asbest en asbesthoudende materialen in Vlaanderen verboden. Toch zijn er naar schatting 3,7 miljoen ton asbesthoudende materialen in omloop. Denk maar aan dak- en gevelbekleding, zoals leien en golfplaten van asbestcement. Dergelijke 'hechtgebonden' asbesttoepassingen vormen geen acuut risico voor milieu en gezondheid, maar kunnen wel asbestvezels vrijgeven wanneer ze verwerken en afbrokkelen door jarenlange

blootstelling aan wind en regen. Daarnaast vind je in heel wat particuliere woningen nog niet-hechtgebonden asbesthoudende leidingisolatie.

Genoeg redenen dus voor de Vlaamse Regering om de OVAM een asbestafbouwbeleid te laten uitwerken. Dat plan zal klaar zijn in 2018 en moet leiden tot een volledig asbestveilig Vlaanderen in 2040.

GESCHATTE HOEVEELHEDEN ASBEST IN VLAAMSE GEBOUWEN

SCHOLEN
15 000 ton

HUIZEN EN
APPARTEMENTEN
910 000 ton

LAND- EN
TUINBOUW
245 000 ton

BEDRIJVEN
724 000 ton

OVERHEIDS-
GEBOUWEN
6000 ton

NUTSLEIDINGEN
(ONDERGRONDS)
1,8 miljoen ton

TOTAAL
3,7 MILJOEN TON

“GROEPSAANKOOP: INTERESSANT VOOR ALLE BETROKKENEN”

Liefst 330 mensen tekenden in op de groepsaankoop voor de verwijdering van asbest van de afvalintercommunales IVAREM en IOK Afvalbeheer. De focus lag op de buitenste schil van gebouwen.

Driehonderd mensen op het grondgebied van IVAREM (regio Mechelen) en dertig in Merksplas namen deel aan de groepsaankoop. Ze lieten buitengevels, daken, regenpijpen, regen-goten, schouwen en asbesthoudende golfplaten verwijderen. Bij IVAREM konden deelnemers kiezen om het asbesthoudende materiaal enkel te laten verwijderen of het ineens te laten vervangen door een veilig alternatief. In Merksplas konden deelnemers het asbesthoudende materiaal ook zelf verwijderen, als ze specifieke veiligheidsmaatregelen in acht namen: op 48 locaties gebeurde dat al. IOK Afvalbeheer haalde het asbesthoudende materiaal ter plaatse op.

LESSEN TREKKEN

De OVAM wilde met deze proefprojecten leren of groepsaankopen een geschikt instrument zijn om asbesthoudende materialen veilig en makkelijk te laten vervangen. Dat blijkt zeker het geval voor grote hoeveelheden. Voor kleinere hoeveelheden blijkt ophaling bij de mensen zelf – in combinatie met goede begeleiding over het veilig verwijderen van asbest – een interessantere optie. “Een groepsaankoop zorgt voor gunstigere eenheidsprijzen”, vertelt **Sven De Mulder** van de OVAM. “Daarnaast hoeft de particulier niet zelf naar een aannemer te zoeken. De OVAM waakt mee over de correcte uitvoering van de werken en neemt de kosten voor de afvoer en het storten van asbesthoudend materiaal op zich.”

ELKE WONING VRAAGT SPECIFIEKE AANPAK

In september 2016 schreven 150 Antwerpenaars zich in voor een proefproject rond de verwijdering van asbesthoudende leidingisolatie. EcoHuis Antwerpen, Stad Antwerpen en de OVAM staan in voor de organisatie.

Enkel residentiële woningen van voor de jaren 1980 kwamen in aanmerking voor de Antwerpse groepsaankoop. Bij de 150 geïnteresseerden werd een staal genomen van de leidingisolatie om te controleren of er werkelijk sprake is van asbest. In 75 procent van de gevallen bleek dat het geval. Elk huis is anders en vraagt een specifieke aanpak voor de verwijdering van de leidingisolatie.

OPGELUCHT

De eerste vijftig particulieren die intekenden op de offerte (evenredig verdeeld over de verschillende districten) zullen een verhoogde tussenkomst in de saneringskosten krijgen van 50 procent. Want asbesthoudende leidingisolatie correct laten verwijderen blijft een dure zaak, ook met een groepsaankoop. “Ik betaal zeker nog 4000 euro”, vertelt een deelnemer aan het project. “Maar ik zal blij zijn als het asbest mijn huis uit is. Een goede vriend van mij is onlangs gestorven aan de gevolgen van asbest. Blijkbaar had hij jaren geleden huizen gerenoveerd waarin asbest in verschillende vormen aanwezig was.”

35
JAAR
OVAM

DE OVAM BLAAST 35 KAARSJES UIT

Waar ooit een oude fietsvelgenfabriek stond, kon jong en oud in oktober 2016 kennismaken met de vele facetten van de circulaire economie. In dat decor vierde de OVAM haar 35-jarige bestaan.

Langs het Albertkanaal in Schoten produceerde Alesa decennialang fietsvelgen. In 2002 ging het bedrijf failliet. Wat achterbleef was een in onbruik geraakte site met een sterk verontreinigde bodem. Via het protocol curatoren verwierf de OVAM de terreinen in 2015 voor een symbolisch bedrag. Op 2 oktober 2016 opende de Alesa-site zijn deuren voor Open Bedrijvendag. Bezoekers konden er kennismaken met de werkwijze van de OVAM. Hoe saneren we een bodem? Hoe maken we ruimte vrij om te wonen, te werken en te leven? En hoe hergebruiken we materialen na de sloop van fabrieksgebouwen?

IDEAAL DECOR

De OVAM pakte ook uit met een tentoonstelling over circulaire economie. In een tijdelijk paviljoen, opgetrokken uit recuperatiemateriaal, leerde de bezoeker bij over de voordelen van een circulaire in plaats van een lineaire economie. Vervolgens konden de kinderen ravotten in de natuurspeeltuin, terwijl hun ouders een workshop over upcycling bijwoonden of genoten van een duurzaam hapje en drankje in de circulaire bar. De opendeurdag vormde zo een ideaal decor voor het 35ste verjaardagsfeest van de OVAM. Op naar een circulaire toekomst!

CIJFERS

BUDGET

Begroting 2016

Ontvangsten

Overgedragen saldo en kredietverlening EU-instellingen	4 349 390,19
Eigen inkomsten (bv. bodemattesten)	15 574 103,10
Inkomensoverdrachten van bedrijven (bv. UMICORE)	3 676 537,75
Inkomensoverdrachten van EU-instellingen	180 804,12
Inkomensoverdrachten binnen de overheid (werkingsdotatie en MINA-dotaties)	28 151 535,77
Kapitaaloverdrachten binnen de overheid (investeringsdotatie en MINA-dotaties)	24 537 649,35
Opname uit het Bodembeschermingsfonds	21 045 159,57

Totaal 97 515 179,85

Uitgaven

Over te dragen saldo en kredietverlening EU-instellingen	4 699 845,84
Personeel	24 198 580,22
Werkingsmiddelen	6 395 233,24
Onderzoek	2 181 106,41
Communicatie	928 452,23
Saneringen	29 906 024,75
Werkingsbijdrage Vlaco, IVC en SuMma	1 187 677,53
Spijzing van het Bodembeschermingsfonds	28 018 259,63

Totaal 97 515 179,85

Beheer MINA-fonds

FFEU bodemsaneringen
200 753,75

VLABOTEX
1 218 599,53

Subsidies dierlijk afval
10 024 623,34

Subsidies aan erkende kringloopcentra
808 000,00

Inkomensoverdracht aan lokale besturen (preventie en selectieve inzameling)
21 720,00

Subsidies aan lokale besturen (preventie, selectieve inzameling en installaties)
3 775 997,04

Inkomensoverdrachten aan vzw's (Plan C)
235 000,00

Totaal 16 284 693,66

PROCESSEN

Aantal afgeleverde grondstofverklaringen
150

Aantal afgeleverde bodemattesten
261 349

Aantal adviezen voor milieuvergunningen
549

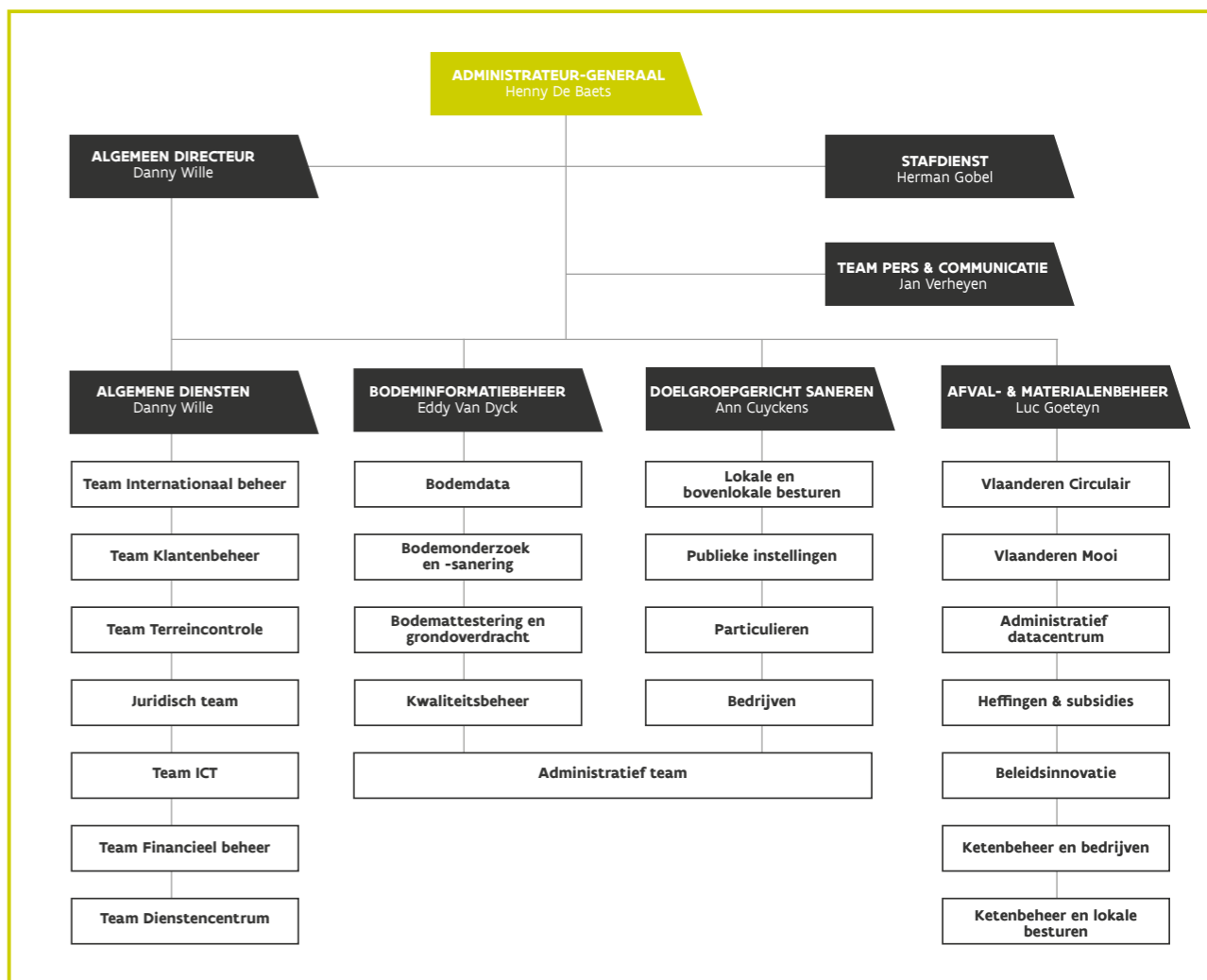
Aantal afgeleverde beslissingen m.b.t. kennisgevingen voor grensoverschrijdend transport van afvalstoffen
1264

Aantal verwerkte transportmeldingen m.b.t. grensoverschrijdend transport van afvalstoffen
195 645

PERSONEEL

MAN
138

VROUW
221

OVAM

Stationsstraat 110

2800 Mechelen

www.ovam.be